KONTROLLIAKT

09.01.2002. a nr 11-1/002

Prokuratuuri 2001. aasta majandustegevuse vaheaudit

Koostaja:

Alo Lääne
Auditijuht
Finantsauditi osakond

Tallinn
2002

Sisukord

SISUKORD **3**

1. SISSEJUHATUS **4**

2. RAAMATUPIDAMISARVESTUS **5**

2.1. RAAMATUPIDAMISARVESTUSE KORRALDUS 5
2.2. AMETIKORTERID 5
2.3. MATERIAALSETE PÕHIVARADE ARVESTUS 6
2.4. RENDITULUDE RIIGIEELARVESSE KANDMINE 7

1. Sissejuhatus

Vastavalt Riigikontrolli tööplaanile viisime läbi Prokuratuuri 2001. aasta majandustegevuse vaheauditi ajavahemikus 23.10 – 08.11.2001.

Vaheaudit tugineb raamatupidamisandmetele seisuga 31.08.2001. Põhieesmärgiks oli hinnata Prokuratuuri raamatupidamise vastavust raamatupidamise seadusele, rahandusministri määrustele ning muudele aastaaruannet mõjutavatele õigusaktidele. Kontrollisime väljavõtteliselt tõendusmaterjali, millel põhinevad raamatupidamisarvestuses esitatud näitajad. Vaheaudit hõlmas ka arvestuspõhimõtete ja juhtkonna raamatupidamislike hinnangute kriitilist analüüsi. Samuti testisime sisekontrolli süsteemi ja kontrollisime väljavõtteliselt rahaliste tehingute seaduslikkust. Sooritasime vaheauditi kooskõlas INTOSAI auditeerimisstandarditega.

Käesoleva kontrolliaktiga informeerime Prokuratuuri juhtkonda vaheauditi tulemusel ilmnenud asjaoludest. Akti eesmärk on aidata kaasa Prokuratuuri finantsjuhtimise ja kontrollisüsteemide parandamisele ning täiustamisele, samuti eksimuste vältimisele 2001. aasta aastaaruande koostamisel.

Prokuratuuri finantsolukorra ning majandustegevuse tulemuste õige ja õiglase kajastamise eest vastutavad riigi peaprokurör Raivo Sepp ning haldusosakonda juhtiv riigiprokurör Jüri Pikma. Raamatupidamise eest vastutava isikuna töötas kontrollitud perioodil pearaamatupidaja Aino-Leida Laur. Auditi käigus intervjueerisime järgmisi Prokuratuuri töötajaid: haldusosakonda juhtivat riigiprokuröri Jüri Pikmat, pearaamatupidajat Aino-Leida Lauri, raamatupidajaid Liis Männistet ja Vladislava Uringut ning personaliosakonna juhataja kt Sirje Biini.

Auditit juhtis Riigikontrolli finantsauditi osakonna auditijuht Alo Lääne; töögrupis osalesid auditispetsialistid Ilme Ott ja Merike Starovoitov.

2. Raamatupidamisarvestus

Prokuratuuri raamatupidamise üldine korraldus on heal tasemel. Seosed algdokumentide ja aruannete vahel ning üksikute raamatupidamisprogrammide ja -registrite vahel on jälgitavad. Raamatupidamises kasutatavad protseduurid annavad piisavat analüütilist infot valdkondade kohta, mida auditeerisime.

2.1. Raamatupidamisarvestuse korraldus

Prokuratuuris kasutatakse raamatupidamisprogrammi VERP. Kontrolli käigus täheldasime, et raamatupidamises ei kasutata ära programmi kõiki võimalusi:

2.1.1. Kulusid ei kirjendata raamatupidamisprogrammis algdokumendi alusel, vaid kord kuus algdokumentide põhjal koostatud koonddokumendi alusel. Koondtabelid koostatakse MS Excel'i tabelarvutusprogrammis.

2.1.2. Kõik olemasolevad raamatupidamisprogrammi moodulid ei ole ühenduses programmi pearaamatuga. Erinevates registrites (nt põhivara, palgaarvestus) sooritatud kannetele lisaks tuleb raamatupidamiskanded teha käsitsi ka pearaamatusse.

2.1.3. Raamatupidamisprogrammis ei ole ostureskontro moodulit. Samuti ei kasutata muud elektroonilist registrit jälgimaks võlgu olevat summat tarnijatele reaalajas, peetakse vaid käsitsi kronoloogilist kaustikut sissetulevate arvete ning nende tasumise kohta.

Kuigi raamatupidamise seadus ei keela raamatupidamiskannete tegemist algdokumentide põhjal koostatud koonddokumentide alusel, arvame, et praegusel juhul kasutatakse kirjeldatud arvestusrutiinide osas ebaotstarbekalt nii inimtööjõu kui ka tehniliste vahendite ressurssi. Samuti leiame, et sellise arvestuskorralduse puhul on suur arvutus- ja periodiseerimisvigade tekkimise risk.

Soovitame kasutatavast arvestusrutiinist loobuda ning hakata kõiki kandeid tegema algdokumentide alusel. Soovitame ka kõik raamatupidamisprogrammi moodulid programmi pearaamatuga ühendada ning programmi ostureskontro mooduliga täiendada.

2.2. Ametikorterid

Prokuratuuri raamatupidamises oli seisuga 31.08.2001 põhivarana kajastatud 37 korterit soetusmaksumusega kokku 6 285 376 krooni. Korterid on antud töötajatele ametikorterina kasutada. Kuues ametikorteris elavad seisuga 31.08.2001 inimesed, kelle töösuhe Prokuratuuriga on lõppenud. Nii nende inimestega sõlmitud üürilepingud kui ka elamuseadus[1] sätestavad, et tööandja eluruumi üürileping lõppeb töösuhte lõppemisega. See tähendab, et üürilepingu[2] alusel on neil kohustus korter vabastada. Kuna kaks inimest olid enne töösuhte lõpetamist Prokuratuuris töötanud üle 10 aasta ja nelja ülejäänud inimese töösuhe lõppes koondamisega, ei tohi vastavalt elamuseadusele[3] neid inimesi korteritest välja tõsta, andmata vastu samaväärset elamispinda.

Elamuseadus ei luba endist töötajat korterist välja tõsta ilma samaväärset elamispinda vastu andmata, ent kui töötaja ei võta pakutud pinda vastu (teda ei saa selleks sundida), siis minnakse

[1] Elamuseaduse § 60 lg 1
[2] Justiitsministri 12.01.2001 käskkirjaga nr 2 kehtestatud "Tööandja eluruumi üürilepingu vormi" p 2.2.7
[3] Elamuseaduse § 60 lg 4 p-d 1 ja 5

vastuollu riigivara seadusega[4], jättes tehingutes riigi varaga vältimata kahju ja suurendamata kasu, mida riik võiks saada.

Et vältida kahjusaamist, võiks Prokuratuur sõlmida endiste töötajatega uued üürilepingud, milles määrataks turuhinnale vastav üür. Meie hinnangul on ülalnimetatud kuue korteri väljaüürimisest saamata jäänud tulu ligikaudu 290 000 krooni aastas.

2.3. Materiaalsete põhivarade arvestus

Siin on toodud materiaalsete põhivarade arvestuses esinenud puudused.

2.3.1. 2001. aasta esimese kaheksa kuu jooksul on kuludesse kantud ja materiaalse põhivarana arvele võtmata jäänud järgmised objektid:

Objekt	Tarnija	Summa
• Valvesüsteem ning selle projekteerimine ja paigaldus	AS Akropol	79 230.–
• Sademete äravoolu ja kõnnitee ehitus (tööde kogumaksumus töövõtuleping nr 27-11-00 alusel 123 075 krooni, 2000. aastal kanti ehitustöid kuludesse summas 75 061 krooni)	AS Waldhof	48 014.–
	Kokku	**127 244.–**

Vastavalt rahandusministri määrusele[5] arvestatakse masinad, seadmed, inventar ja ehitusinventar materiaalse põhivarana siis, kui nende kasutamiskestvus on üle ühe aasta ja soetamismaksumus 10 000 krooni ja rohkem. Sama määrus[6] sätestab, et põhivarana võetakse arvele ka rekonstrueerimisväljaminekud, st väljaminekud, mis oluliselt pikendavad vara kasulikku tööiga, suurendavad tootmispotentsiaali, tõstavad toodangu kvaliteeti või vähendavad tootmiskulusid.

Kuna ülaltoodud kulutused vastavad neile tingimustele, arvame, et need oleks tulnud kajastada põhivarana.

2.3.2. Põhivarana oli arvele võetud AS-i Eesti Telefon poolt Järva Prokuratuurile vastutavale hoiule antud ruuter Cisco 1601 S/N 05981809, mille soetamismaksumuseks oli võetud töö lõpetamise ning seadmete vastutavale hoiule andmise aktis nr 315 toodud seadme vastutusmäär 30 000 krooni. Alates seadme arvelevõtmisest 03. novembril 1997. aastal kuni 31. augustini 2001 on arvestatud ka seadme amortisatsiooni summas 22 500 krooni. Leiame, et vastutavale hoiule antud põhivaraobjekti arvelevõtmisega Prokuratuuri raamatupidamises on eksitud rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetes sätestatud majandusüksuse printsiibi vastu[7].

[4] Riigivara seadus § 7 lg 2 ja 3
[5] Rahandusministri 18.05.2000 määrus nr 44 § 2 lg 12 p 3 (rahandusministri 17. märtsi 1995. a määruse nr 46 "Eelarveliste asutuste raamatupidamise korraldamise eeskirja kinnitamine" muutmine)
[6] § 2 lg 12 p 2
[7] Raamatupidamise seadus § 5 p 1

2.4. Renditulude riigieelarvesse kandmine

2.4.1. Rendiarveid allrentnikele esitatakse kord kvartalis, rentnikud tasuvad renti aga proportsionaalselt kvartali summast lähtudes iga kuu. Kontrollitaval perioodil oli kogutud rendisummasid riigieelarvesse kantud vaid ühel korral (25.06.2001 tasuti 412 018 krooni). Pärast kontrollitavat perioodi tehti ka teine ülekanne (15.10.2001 tasuti 276 994 krooni). Vastavalt "Seadusega "2001. aasta riigieelarve"" kavandatud tulude ja muude eelarvevahendite riigieelarvesse kandmise korrale[8] tuleb riigivara kasutusse andmisest saadud ja eelmisel kuul laekunud tulu kanda iga kuu 5. päevaks Maksuameti tulude kontole (detsembris laekuvad summad kantakse 28. detsembriks).

Alo Lääne
Finantsauditi osakonna auditijuht

Akti ühe eksemplari vastu võtnud 14. jaan 2002. a.

Oma seisukohad ja märkused esitame Riigikontrollile hiljemalt 14. veeb 2002. a.

Raivo Sepp
Riigi peaprokurör

Jüri Pikma
Haldusosakonda juhtiv riigiprokurör

[8] Rahandusministri 01.03. 2001. a määrus nr 27

RIIGIPROKURATUUR

Teie 11. 01. 2002 nr 11-12/478
Meie 14. 02. 2002 nr 2-5-16/155

Pr Kaie Karniol
Peakontrolör
Finantsauditi osakond
Riigikontroll

2001.a raamatupidamise aastaaruande vaheauditi aruandest

Austatud peakontrolör

Tutvusime Riigikontrolli poolt 22.oktoober – 02.november 2001.a läbiviidud Prokuratuuri 2001.a majandustegevuse vaheauditi aruandega.
Täname koostöö eest ja võimalusel arvestame Teie ettepanekutega 2001.a. aastaaruande koostamisel.

Tagastame ühe eksemplari Prokuratuuri 2001.aasta majandustegevuse vaheauditi aruandest.

Lugupidamisega

Jüri Pikma
Haldusosakonda juhtiv
riigiprokurör

Lisa: Prokuratuuri 2001.aasta majandustegevuse vaheauditi aruanne

Aino Laur 6418234

RIIGIKONTROLL
Kuupäev 15.03.02 Reg nr 2-7.1-FA/02/555

Wismari 7
15188 TALLINN

Tel (372) 631 3002
Faks (372) 645 1475
E-post riigiprok@rprok.just.ee

Arve 10002006913008
Eesti Ühispank kood 401
Registrikood 70000906